

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4To/108/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123011359
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4123011359.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a členov senátu Mgr. Adriany Némethovej a Mgr. Ľubomíry Podmaníkovej, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a/, písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a/ Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno a/, písmeno c/ Trestného zákona, o odvolaní prokurátorky Okresnej prokuratúry Topoľčany (ďalej len „okresný prokurátor“) proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 03.11.2023, sp. zn. 37T/33/2023, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 25. januára 2024, takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písmeno e/, odsek 2 Trestného poriadku sa zrušuje napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sa

obžalovaný

A. B., narodený XX.XX.XXXX v C., trvale bytom
C., bez prihlásenia D. E. XXX/XXX,
C., toho času od 17.08.2023 vo väzbe
v ÚVV a ÚVTOS Nitra

odsudzuje:

Podľa § 360 odsek 2 Trestného zákona, zistiac poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písmeno l/, písmeno n/ Trestného zákona, zistiac priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona sa zaraduje na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Samosudkyňa Okresného súdu Nitra (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo dňa 03.11.2023, sp. zn. 37T/33/2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) uznal obžalovaného A. B. (ďalej len „obžalovaný“) vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a/, písmeno b/ Trestného zákona, s poukazom na § 138 písmeno a/ Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno a/, písmeno c/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hodine v C. na F. D. E. G. XXX/XXX v H. I. J., v jednej z obytných buniek, pod vplyvom alkoholu, vyhrážal sa svojej vnučke, poškodenej maloletej K. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., prechodne bytom C., D. E. XXX/XXX zabitím tak, že jej uviedol vulgárne slová a povedal jej, že ju zabije, svoje vyhrážky umocnil tým, že sa na ňu zahnal v pravej ruke držiadou sklenenou 1 litrovou fľašou od vína smerom na hlavu, čím týmto konaním u poškodenej maloletej K. L. vzbudil dôvodnú obavu, že tieto vyhrážky naplní.

Za tento prečin uložil súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom obžalovanému podľa § 360 odsek 2 Trestného zákona, zistiť poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písmeno l/, písmeno n/ Trestného zákona, zistiť priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov a podľa § 48 odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Taktiež obžalovanému uložil podľa § 76 odsek 2, § 78 odsek 1 Trestného zákona ochranný dohľad v trvaní 2 roky a podľa § 77 odsek 2 a § 51 odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď, po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa, odvolanie okresný prokurátor v neprospech obžalovaného, čo do výroku o treste.

V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že vzhľadom na prijaté vyhlásenie obžalovaného sa v celom rozsahu stotožňuje, rovnako súhlasí s uložením ochranného dohľadu a s ním súvisiacim obmedzením, spočívajúcim v zákaze požívania alkoholických nápojov, nesúhlasí však s výškou trestu, ktorý bol uložený obžalovanému, tento považuje za mierny a to z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie. Nestotožňuje sa s argumentáciou súdu prvého stupňa pri ukladaní trestu a je názoru, že nebola dostatočným spôsobom vyhodnotená osoba obžalovaného, keďže u neho ide o špeciálneho recidivistu, ktorý napriek tomu, že bol opakovane vo výkone trestu odňatia slobody za domáce násilie, v tomto druhu trestnej činnosti vždy po návrate z výkonu trestu odňatia slobody pokračoval. Poukázal na to, že z odpisu registra trestov je zrejmé, že posledné tri odsúdenia boli za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Trestného zákona, po prepustení z vykonaného trestu dňa 22.09.2022 (za posledné odsúdenie v roku 2021) bol postihnutý aj za priestupky proti občianskemu spolunažívaniu vo vzťahu k blízkym osobám, z čoho je teda zrejmé, že trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, ktorý vykonal, nemal na obžalovaného taký vplyv, aby bolo možné mu ukladať trest za obdobnú trestnú činnosť v rovnakej výške. Bol názoru, že po správnom zistení poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, postupom podľa § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, mal byť ukladaný trest odňatia slobody vo vyššej výmere, ako naposledy ukladanej a taktiež je názoru, že nemožno resignovať na možnosti nápravy obžalovaného, ako to naznačil v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa. Uložený trest odňatia slobody obžalovanému vo výmere 18 mesiacov považoval za mierny, pričom poukázal na ustanovenie § 34 Trestného zákona a taktiež poukázal na skutočnosť, že trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu) a jednak aj voči ďalším občanom – potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti), avšak týmito zásadami sa súd prvého stupňa neriadil.

Navrhol preto Krajskému súdu v Nitre, aby podľa § 321 odsek 1 písmeno e/, odsek 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 37T/33/2023 zo dňa 03.11.2023 a aby podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanému A. B. uloží podľa § 360 odsek 2 Trestného zákona, za zistených poľahčujúcich okolností podľa § 36 písmeno l/, písmeno n/ Trestného zákona a zistenej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov a podľa § 48 odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradí do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

K odvolaniu prokurátora zaslal obžalovaný, prostredníctvom svojej obhajkyne vyjadrenie, v ktorom uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s argumentáciou súdu v odôvodnení napádaného rozhodnutia, s ohľadom na jeho vyhlásenie o jeho vine považuje uložený trest za spravodlivý a jeho výmeru za postačujúcu na plnenie svojho účelu. Namietal, že v prípade uloženia trestu vo vyššej výmere, by trest bolo možné považovať za neúčelný a nespôsobilý na zabezpečenie jeho lepšej nápravy a na druhej strane mal za to, že nakoľko protiprávneho konania sa dopúšťa najmä v súvislosti s požívaním alkoholických nápojov, postup súdu, kedy mu popri uloženom treste uložil tiež obmedzenie spočívajúce

v zákaze požívania alkoholických nápojov, považuje za najlepší prostriedok na dosiahnutie účelu. Mal za to, že prokurátorom napádaný rozsudok je zákonný, správny a zohľadňujúci všetky okolnosti prípadu, ako aj jeho osobu.

Navrhol preto, aby Krajský súd v Nitre, postupom podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Zástupkyňa krajského prokurátora sa na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu pridržiavala písomných dôvodov odvolania okresného prokurátora a navrhla rozhodnúť v zmysle písomného petitu odvolania prokurátora s tým, aby obžalovanému bol uložený prísnejší trest odňatia slobody.

Obhajkyňa obžalovaného sa na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu v plnom rozsahu pridržiavala písomného vyjadrenia k odvolaniu prokurátora a navrhla odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že sa chce po výkone tohto trestu napraviť, chce si nájsť právu a prestať s požívaním alkoholu a pripojil sa ku konečnému návrhu svojej obhajkyne.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania niektorého z dôvodov uvedených v podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku.

Odvolací súd pri preskúmaní správnosti postupu prípravného konania z predloženého dôkazového materiálu zistil, že v tomto konaní bol zadoväžený dostatok dôkazov, ktorými boli objasnené všetky základné skutočnosti dôležité pre trestné stíhanie uvedené v ustanovení § 119 odsek 1 Trestného poriadku, ktoré súd prvého stupňa potreboval pre svoje rozhodnutie. Pri vykonávaní dôkazov orgány činné v tomto konaní postupovali podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku.

Súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní pri vykonávaní dôkazov postupoval podľa ustanovení Trestného poriadku upravujúcich spôsob vykonávania dôkazov v trestnom konaní, pričom sa nedopustil žiadnych podstatných chýb v zmysle § 321 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa primerane odôvodnil tak, ako mu to ukladajú príslušné ustanovenia Trestného poriadku, keď uviedol, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Stručne a jasne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy oprel skutkové zistenia. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa okresný súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval pri posudzovaní jeho konania v otázke viny a pri ukladaní trestu.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia vyjadrené v skutkovej vete napadnutého rozsudku, aj odvolací súd sa stotožňuje s úvahou súdu prvého stupňa, že vykonaným dokazovaním je bez dôvodných pochybností preukázané, že skutku sa dopustil obžalovaný konaním popísaným v skutkovej vete napadnutého rozsudku. Medzi konaním obžalovaného a vzniknutým následkom existuje príčinná súvislosť. Odvolací súd sa taktiež stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa o preukázaní zavinenia obžalovaného, poukazujúc pritom na vyhlásenie obžalovaného a v nadväznosti na zadoväžené dôkazy v prípravnom konaní, ktoré zodpovedajú ustanoveniu § 2 odsek 12 Trestného poriadku, a ktoré jednoznačne preukazujú, že skutok spáchal obžalovaný. Vzhľadom k tomu, že obžalovaný urobil vyhlásenie podľa § 257 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku a súd jeho vyhlásenie prijal, nevykonal dokazovanie ohľadom viny, ale len ohľadom trestu.

Súd prvého stupňa preto nepochybil, keď konanie obžalovaného právne kvalifikoval ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a/, písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a/ Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno a/, písmeno c/ Trestného zákona a to z dôvodov uvedených v právnej vete napadnutého rozsudku.

Po preskúmaní výroku o treste však odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa dôsledne nevyhodnotil všetky kritériá rozhodné pre určenie výmery trestu a jeho účelu tak, ako to predpokladajú ustanovenia § 34 odsek 1, odsek 4 Trestného zákona, i keď u obžalovaného prihliadol na dve poľahčujúce okolnosti a jednu priťažujúcu okolnosť a vychádzal zo zníženej hornej hranice trestnej sadzby, uložil obžalovanému trest odňatia slobody v nedostatočnej výmere pre dosiahnutie účelu trestu, hlavne s poukazom na osobu obžalovaného, na možnosť jeho nápravy, pri uložení trestu vo výmere 18 mesiacov.

Tak, ako uvádzal okresný prokurátor v odôvodnení odvolania, aj odvolací súd mal jednoznačne preukázať, že u obžalovaného ide o špeciálneho recidivistu, ktorý napriek tomu, že mu boli viackrát ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody, po ich vykonaní sa opakovane dopúšťal obdobnej trestnej činnosti a taktiež bol postihovaný v priestupkovom konaní (obžalovaný má 12 záznamov v registri trestov, poslednými štyrmi odsúdeniami bol uznaný vinným pre prečin nebezpečného vyhrážania a v centrálnom registri priestupkov má 9 záznamov, taktiež proti občianskemu spolunažívaniu, ako aj verejnému poriadku) a voči svojmu okoliu sa správa neprístojne a hrubo najmä pod vplyvom alkoholu. Argumentáciu súdu prvého stupňa uvádzanú v odôvodnení napadnutého rozsudku, že protiprávne konanie obžalovaného je podporované nadmerným užívaním alkoholu a vzťahmi v prostredí, v ktorom žije, nie je možné napraviť ani výkonom nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere na hornej hranici trestnej sadzby, odvolací súd považoval za predčasné vyhodnotenie resocializačnej prognózy - výchovného vplyvu ústavu na výkon trestu počas doby výkonu trestu k riadnemu životu.

Odvolací súd, akceptáciou všetkých argumentov uvádzaných okresným prokurátorom v odvolaní vo vzťahu k neprimeranosti uloženého trestu vo výmere 18 mesiacov odňatia slobody dospel k záveru, že iba uloženie vyššieho trestu odňatia slobody obžalovanému zodpovedá všetkým kritériám ustanoveným pre ukládanie trestu v § 34 odsek 4 Trestného zákona a je spôsobilý na dosiahnutie účelu trestu podľa § 34 odsek 1 Trestného zákona a to tak v oblasti individuálnej, ako aj v oblasti generálnej prevencie, teda zabezpečí ochranu spoločnosti pred obžalovaným tak, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne aj iných odradí od páchania trestných činov a zároveň dostatočne vyjadri aj morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

Podľa § 321 odsek 1 písmeno e/ Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj ak je uložený trest neprimeraný.

Podľa § 321 odsek 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 odsek 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výrok, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Odvolací súd vyššie uvedené pochybenie súdu prvého stupňa, vzhľadom na odvolanie prokurátora v neprospech obžalovaného, napravil tak, že obžalovanému uložil trest odňatia slobody v hornej polovici upravenej trestnej sadzby, zistiť poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písmeno l/ a písmeno n/ Trestného zákona a zistiť priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písmeno m/ Trestného zákona, za použitia § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona (základná trestná sadzba pri § 360 odsek 2 Trestného zákona je 6 mesiacov až 3 roky, upravená trestná sadzba vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností je 6 mesiacov až 26 mesiacov), čím vzhľadom na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce okolnosti a priťažujúcu okolnosť, ale hlavne na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť nápravy dospel k záveru, že takto uložený trest bude trestom primeraným na dosiahnutie nápravy obžalovaného.

Pokiaľ ide o zaradenie obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody, tu sa odvolací súd stotožňuje s právnymi úvahami súdu prvého stupňa, a preto postupom podľa § 48 odsek 2 písmeno

b/ Trestného zákona zaradil obžalovaného na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, keďže v posledných desiatich rokoch pred spáchaním prejednávaného trestného činu bol obžalovaný vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, posledne uložený trest odňatia slobody Okresným súdom Topoľčany vo veci sp. zn. 1T/37/2021 vykonal 22.09.2022.

Výrok o ochrannom dohľade, ako i o uloženom obmedzení mal odvolací súd za zodpovedajúce zákonu a príslušným ustanoveniam Trestného zákona, navyiac odvolateľom tieto výroky ani napádané neboli, preto zostali nedotknuté tak, ako o nich rozhodol súd prvého stupňa.

Z vyššie uvedených dôvodov preto krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o uloženom treste podľa § 321 odsek 1 písmeno e/, odsek 2 Trestného poriadku a podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody v hornej polovici trestnej sadzby.

Takto uložený trest obžalovanému je podľa krajského súdu primeraný a zodpovedajúci zákonu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.